

افزایش جذب توریست (اکوتوریسم) از طریق توسعه و بهبود فضاهای سبز (شهرها، تفرجگاه ها، پارکهای شهری و ملی، جنگلها و...)

محمد علی خلیج

عضو هیئت علمی ایستگاه ملی تحقیقات گل و گیاهان

زیستی (مجلات)

مینا امیری

دانشجوی کارشناسی ارشد زیست شناسی علوم گیاهی

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم تحقیقات تهران

چکیده:

بر اساس برآورد سازمان تجارت جهانی، در حالی که رشد عمومی صنعت توریسم تا دو دهه دیگر به طور میانگین ۴/۱ درصد در سال پیش بینی می شود. طبق آمار در سال ۲۰۱۰ حدود یک میلیارد نفر که تا سال ۲۰۲۰ به ۱/۶ میلیارد نفر خواهد رسید. صنعت توریسم بزرگترین محل اشتغال افراد می باشد که حدود ۲۰۰ میلیون شغل با حدود ۱۰٪ کل مشاغل به طور مستقیم یا غیر مستقیم به آن وابسته است. یافته های موجود بیانگر آن است که بیشترین بخش از این رشد به بخش اکوتوریسم تعلق داشته و به طور کلی رشد این قسمت بین ۱۰ تا ۳۰ درصد خواهد بود. حتی بر اساس برخی برآوردها، حتی از ۵۰ درصد کل سفرهایی که در جهان انجام می شود نیز فراتر خواهد رفت. وجود منابع طبیعی منحصر به فرد در ایران، پارکهای شهری و ملی، جنگلها، اقلیم های گوناگون، اختلاف درجه حرارت و بارندگی و ... شرایطی بسیار مناسب را برای توسعه صنعت اکوتوریسم در کشور مهیا نموده است. امری مهم که تحقق و گسترش آن براساس موازین علمی و استانداردهای جهانی نه تنها می تواند بهبود کیفیت منابع طبیعی موجود و جلوگیری از نابودی آن را به همراه داشته باشد، بلکه بر توسعه اقتصادی و اجتماعی جوامع محلی و بومی که بخش جدایی ناپذیر از عرصه های منابع طبیعی را تشکیل می دهند نیز بسیار تاثیر گذار خواهد بود.

واژگان کلیدی:

اکوتوریسم، گردشگری طبیعت، منابع طبیعی، محیط زیست، جوامع محلی، توسعه اقتصادی و اجتماعی

مقدمه:

عبرت آموزی و آموزشی. فسیروا فی الارض فانظرو کیف کان عاقبه المکذبین (آل عمران ۱۳۷) در آیات دیگر نیز سفارش شده است که در زمین بگردید و ببینید که عاقبت مشرکین، مجرمین، دروغگویان و تکذیب کنندگان خداوند چگونه بوده است. (الانعام ۱۱ النحل ۳۶ النحل ۶۹ عنکبوت ۲۰ و الروم) این سفارش توسط بسیاری از جهانگردان مورد توجه قرار گرفته و حاصل جهانگردی انسان به صورت سفرنامه چراغ راه مردم گردیده است. بسیاری از دستاوردهای رشته مردم شناسی امروزه مدیون این سفرنامه‌هاست. بسیاری از مطالعات تاریخی و حتی مکاشفات باستان شناسی ریشه در اطلاعات برخی از سفرنامه‌ها دارد. متون بجمانده از جهانگردان بسیار کاربردی و دقیق ثبت شده است و امروزه بعنوان یک گنجینه با ارزش تمدن بشری است.

گروه بزرگی از گردشگران جهان وجود دارند که تنها برای دیدار از مناطق طبیعی غیر مسکونی و دست نخورده جهان سفر می کنند و به تماشای گیاهان و پرندگان و ماهی ها و دیگر جانوران می پردازند. اصلی ترین فعالیت این توریستها (اکوتوریست) بر پایه طبیعت می باشد که بنا به تعریف سفری است مسئولانه به مناطقی طبیعی که حافظ محیط زیست بوده و باعث بهبود کیفیت زندگی مردم محلی گردد. اکوتوریسم حداقل آسیب را به طبیعت و فرهنگ منطقه وارد می کند.

اهمیت توسعه اکوتوریسم زمانی نمایان می شود

امروزه شاید بتوان توریسم را به دسته‌های مختلفی تقسیم کرد. توریسم فرهنگی، سیاسی، تجاری، تفریحی، علمی و ... این یعنی ساماندهی یک گردش با برنامه. در مبحث گردشگری (توریسم) جاذبه‌ها و جلوه‌های طبیعی از ارزشی دو چندان برخوردارند و از این جهت یکی از مهمترین اشکال آن (اکوتوریسم) گردشگری طبیعی را شکل می دهند. آب و هوای مطلوب، مناطق کوهستانی و چشم اندازهای زیبا، پارکها ملی، تنوع ناهمواریها و فرسایش های طبیعی، سواحل دریاها گرم - جزایر دست نخورده، دریاچه‌ها، رودخانه‌های بزرگ، چشمه‌های آب معدنی، منابع لجن درمانی - غارها - مناطق بیابانی، کویرها، مناطق حفاظت شده، جنگلها و پوشش گیاهی، حیات وحش و تعدد گونه‌ها و زیرگونه‌های جانوری و آبزیان و نماهای زیر دریا و ... همه و همه از جمله پدیده‌های طبیعی به شمار می آیند که یکی از اصلی ترین شاخه‌های صنعت گردشگری به نام "اکوتوریسم" را بوجود آورده‌اند و گردشگرانی که به واسطه وجود چنین جاذبه‌هایی در سرزمینهای متنوع دست به سفر می‌زنند را «اکوتوریست» می نامند که روز به روز بر تعداد آنها اضافه می گردد.

در تفکر دینی اسلام برای جهانگردی کارکردی خاص مورد توجه قرار گرفته است. در قرآن حداقل ۶ بار جهانگردی توصیه شده اما با هدف مشخص

جدول ۱) مقایسه تعداد، سهم و رشد توریسم در مناطق مختلف جهان در سالهای ۲۰۰۶ - ۱۹۹۰

میانگین رشد سالانه	سهم تجارت درصد	درصد تغییر		تعداد توریست رسیده					قاره‌ها
				میلیون نفر					
درصد	درصد	۲۰۰۶/۰۵	۲۰۰۵/۰۴	۲۰۰۶	۲۰۰۵	۲۰۰۰	۱۹۹۵	۱۹۹۰	
۳/۶	۱۰۰	۵/۴	۵/۵	۸۴۶	۸۰۳	۶۸۴	۵۳۶	۴۳۶	جهان
۷/۲	۵۴/۴	۵	۴/۳	۴۶۰/۸	۴۳۸/۷	۳۹۲/۵	۳۱۰/۸	۲۶۲/۳	اروپا
۷/۱	۱۹/۸	۷/۷	۷/۸	۱۶۷/۲	۱۵۵/۳	۱۱۰/۶	۸۲/۵	۵۶/۲	آسیا و اقیانوسیه
۱	۱۶/۱	۲	۵/۹	۱۳۵/۹	۱۳۳/۲	۱۲۸/۲	۱۰۹	۹۲/۸	آمریکا
۶/۵	۴/۸	۹/۲	۸/۸	۴۰/۷	۳۷/۳	۲۷/۹	۲۰/۱	۱۵/۲	آفریقا
۹/۳	۴/۹	۸/۹	۵/۹	۴۱/۸	۳۸/۳	۲۴/۵	۱۳/۷	۹/۶	خاور میانه

مفهوم اکوتوریسم:

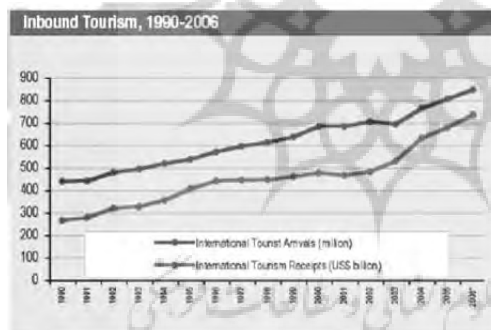
اکوتوریسم یا گردشگری طبیعت نوعی توریسم طبیعی و پایدار است که با مشارکت گردانندگان بومی و بهره‌گیری از پتانسیل‌های طبیعی گردشگری میسر می‌شود.

WTO یا سازمان جهانی گردشگری، اکوتوریسم را به صورت زیر تعریف می‌کند: نوعی از گردشگری که در آن مسافرت به مناطق طبیعی (که به نسبت بدون آسیب مانده) با اهداف مطالعاتی و بهره‌بصری از مناظر و رستنی‌های طبیعی و حیات وحش و با توجه به جنبه‌های فرهنگی هم در گذشته و هم در حال صورت می‌پذیرد.

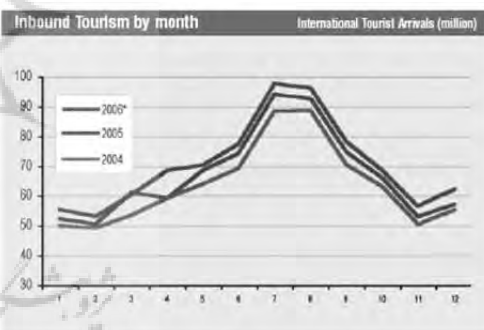
اکوتوریسم در ادبیات فارسی طبیعت‌گردی نامیده می‌شود و شامل چشم‌اندازها و مناظر زیبای طبیعت مانند: سواحل، دریاچه‌ها، تالابها، بیشه‌زارها و مکانهای سرسبز و خرم، گیاهان وحشی، جنگلها و پارکهای ملی، نواحی گردشگاهی،

که بدانیم متوسط سفر ۵۰ درصد اکوتوریست‌های جهان بین ۸ تا ۱۴ روز است و براساس آمارها هر اکوتوریست به طور متوسط بین یک هزار تا یک هزار و ۵۰۰ دلار درآمد ارزی به ارمغان می‌آورد اگر این آمار با آمار و حجم بالای توانمندی‌های اکوتوریستی ایران سنجیده شود، آن‌گاه پی می‌بریم که ایران قادر است تا چه مقدار ارز از طریق توسعه اکوتوریسم عاید کشور کند به این ترتیب این پرسش هنوز باقی است که مواجهه سازمانهای مرتبط از جمله شهرداری، فضای سبز، میراث فرهنگی و گردشگری با اکوتوریسم چگونه خواهد بود؟

یادمان نرود اکوتوریسم در صورت برنامه‌ریزی صحیح، یک کاربری سازگار با طبیعت است که از لحاظ اقتصادی می‌تواند تأثیر مثبتی بر زندگی جوامع بومی داشته باشد. این در حالی است که طبق ارزیابی‌ها و آمارهای موجود هنوز این شاخه از توریسم در ایران به رشد مطلوب و بایسته خود

Source: World Tourism Organization (UNWTO) ©

Source: World Tourism Organization (UNWTO) ©

نمودار ۱) بررسی روند توسعه توریسم در جهان در سالهای ۲۰۰۶- (سمت چپ) ۱۹۹۰ و در ماههای سال (سمت راست)

مناطق کوهستانی و بیابانی، امکانات بالقوه ورزشی و تفریحی مانند: غارپیمایی، کوه‌پیمایی، پیاده‌روی در طبیعت، غواصی، قایقرانی، ماهیگیری و ... می‌باشد.

ویژگی‌های اکوتوریسم:

جاذبه‌های طبیعی هیچگاه تکراری نیست، زیرا با رفتن به سفرهایی با قصد دیدار از طبیعت بیشتر در راستای اهدافی است که مهم‌ترین آنها تغییر آب و هوا، تفریح، استراحت، رفع خستگی، کسب

نرسیده و در این راه تبلیغات خوبی نیز وجود ندارد. کشور پهناور ما، با ویژگی‌های طبیعی خاص برای شیفتگان اکوتوریسم منطقه بسیار مستعد در زمینه جذب گردشگران طبیعی در سطح بین‌المللی به شمار می‌آید. باید توجه داشته باشیم که نعمت اکوتوریسم علاوه بر پدید آوردن هزاران شغل تازه، بهره‌برداری ناپایدار از عرصه‌های منابع طبیعی کشور را، به بهره‌برداری پایدار از منابع مزبور تبدیل می‌کند.

که رشد عمومی صنعت توریسم تا سال ۲۰۱۰ بین ۳/۴ و حداکثر ۷/۶ درصد پیش بینی می شود. یافته های موجود بیانگر آن است که بیشترین بخش از این رشد به بخش اکوتوریسم تعلق داشته و به طور کلی رشد این قسمت بین ۱۰ تا ۳۰ درصد خواهد بود.

به این ترتیب انتظار می رود تا یک دهه دیگر، شمار طبیعت گردان که اکنون هفت درصد از کل مسافران جهان را شامل می شود به بیش از بیست درصد برسد (برآورد Lindberg ۱۹۹۷ و Reinsold ۱۹۹۳ منتشر شده در سایت WTO).

دسته بندی مورد اتکا در پژوهش مذکور اکوتوریسم را آن بخش از سفرهایی که به منظور لذت بردن از حضور در طبیعت و نیز دیدار از جاذبه های آن انجام می شود تعریف کرده است. این تعریف در وجه عام خود جامع نبوده و بخش های مهمی همچون توریسم ورزشی، توریسم کوچ، روستاگردی و ... را دربر نمی گیرد. قطعاً با افزودن این بخش ها به دسته بندی فوق، سهم اکوتوریسم در صنعت توریسم دهه آینده جهان بسیار افزون تر شده و بر اساس برخی برآوردهای دیگر (از جمله آنچه که Fillion در سال ۱۹۹۴ انجام داده است)، حتی از ۵۰ درصد کل سفرهایی که در جهان انجام می شود نیز فراتر خواهد رفت.

آرامش روحی و تجدید نیرو برای کار مجدد است. طبیعت گرد ها بنابر انگیزه سفر خود دو گروه سنی را شامل می شوند:

الف (گروهی که از طبیعت گردی به دنبال ماجراجویی، دیدار از سرزمینهای بکر و فعالیت ورزشی هستند و کم تر از ۴۰ سال دارند.

ب (گروهی که با هدف لذت بردن از طبیعت، تفریح و سرگرمی و دیدار از حیات وحش به مسافرت می روند و در محدوده سنی ۵۳ تا ۵۴ سال قرار دارند. به هر حال ویژگی های اکوتوریسم شامل موارد زیر است:

- ۱- مشارکت در حفاظت از تنوع زیستی
- ۲- کمک به رفاه اجتماعی جوامع بومی
- ۳- تجربه آموزشی
- ۴- مسئولیت پذیری گردشگران
- ۵- قابلیت اداره شدن به وسیله موسسات و شرکت ها و گروههای کوچک
- ۶- کمترین نیاز به استفاده از انرژی های تجدیدناپذیر
- ۷- تأکید بر مالکیت بومی و ایجاد فرصتهای شغلی

اکوتوریسم در جهان

بر اساس برآورد سازمان تجارت جهانی، در حالی

جدول ۲) مقایسه تعداد، سهم و رشد توریسم در برخی از کشورهای خاور میانه در سالهای ۲۰۰۵-۲۰۰۶

درآمد حاصل از توریست	تعداد توریست رسیده						۱۰۰۰	خاور میانه
	درصد سهم	میلیون دلار		درصد سهم	درصد تغییر			
	۲۰۰۶	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۶/۰۵	۲۰۰۵/۰۴	۲۰۰۶	۲۰۰۵	
	۱۰۰	۲۶/۲۵۵	۲۷/۳۳۰	۱۰۰	۸/۹	۴۱/۷۵۲	۳۸/۳۴۴	
	۳/۸	۹۲۰	۱/۰۴۸	۱۰/۸	۱۵/۵	۴/۵۱۹	۳/۹۱۴	بحرین
	۲۷/۸	۶/۸۵۱	۷/۵۹۱	۲۰/۷	۴/۹	۸/۶۴۶	۸/۲۴۴	مصر
	۶	۱/۴۴۱	۱/۶۴۱	۷/۷	۸	۳/۲۲۵	۲/۹۸۷	اردن
	۱۸/۳	۵/۴۳۲	۵/۰۱۵	۲/۵	۶/۷	۱/۰۶۳	۱/۱۴۰	لبنان
	۱/۴	۷۶۰	۳۷۴	۲/۳	۵/۴	۹۶۲	۹۱۳	قطر
	۱۸/۲	۵/۱۸۵	۴/۹۶۱	۲۰/۶	۷/۳	۸/۶۲۰	۸/۰۳۷	عربستان
	-	۲/۱۷۵	-	۱۰/۶	۳۱/۳	۴/۴۲۲	۳/۳۶۸	سوریه
	-	۲/۲۰۰	-	-	-	-	-	امارات
	۱/۱	۲۶۲	۳۰۹	۰/۹	۱۳/۸	۲۲/۸	۳۳۶	یمن

چشم‌اندازهای جغرافیائی و آثار و ذخایر طبیعی را شامل می‌شود.

بررسی جغرافیائی طبیعی ایران و نیز امکان‌سنجی هر کدام از جاذبه‌های اکوتوریستی قابل سرمایه‌گذاری در کشور ما بیانگر آن است که اکوتوریسم در ایران یک منبع اقتصادی کم‌نظیر خاص بسیار مستعد و البته رها شده به حال خود است.

قطعاً موقعیت اکوتوریستی ایران در وهله نخست ناشی از شرایط توپوگرافیکی آن در جوار منطقه و پرفشار جنب حاره است، به‌طور معمول انتظار می‌رود کشورهای که در این حوزه پرفشار قرار دارند برخوردار از اقلیم خشک و نیمه‌خشک و چشم‌انداز زیستی ناشی از این پدیده اقلیمی باشند. اما مجموعه‌ای از عوامل تکتونیکی که شامل مجموعه‌ای از چین‌خوردگی‌های دوران‌های اول و دوم و سوم زمین‌شناسی است موجب شده است ایران به یکی از بلندترین فلات‌های دنیا تبدیل شود. در نتیجه عامل ارتفاع به‌شدت در تقابل با عامل عرض جغرافیائی عمل کرده و موجب شده است وضعیت طبیعی ایران تفاوت‌های بسیاری با موقعیت جغرافیائی آن در کره زمین داشته باشد. دو رشته کوه مرتفع و وسیع البرز و زاگرس با دارا بودن بیش از ۳۰ قله مرتفع‌تر از بلندترین قله‌های اروپا و آمریکا در دل یک منطقه خشک و بیابانی مجموعه‌ای از چشم‌اندازهای کوهستانی و جنگلی با شرایط اقلیمی معتدل و حتی همراه با یخچال‌های دائمی ایجاد کرده‌اند.

کشور لهستان دارای ۲۳ پارک ملی بوده و تعداد ۱۰ میلیون نفر از ۳۶ میلیون توریستی که در سال به این کشور مسافرت می‌کنند از پارکها بازدید می‌نمایند. ضمن اینکه ۴ میلیون کاربر اینترنتی نیز هر ساله از سایتهای اختصاصی این پارکها بهره‌برداری می‌کنند. بیشتر توریستهای پارکها را جوانان و دوستداران طبیعت تشکیل می‌دهند. مسیرهای بازدید عمدتاً جاده‌های پیاده‌رو و دوچرخه‌رو و مشابه جاده‌های مالرو مناطق کشورمان است با این تفاوت که همه مسیرها دارای تابلوهای راهنمای مناسب و شکیل هستند.

کشور ما نیز دارای جاذبه‌های فوق‌العاده توریستی است. جاذبه‌های باستانی مانند تخت جمشید، بیستون،

کشورهای پیشرفته در این صنعت با برداشتن گام‌های فراتر از زمان بدنبال ایجاد مناسبت‌های تاریخی هستند تا با برگزاری فستیوال‌های چند منظوره که بیشتر شبیه پدیده جلوه‌گر است با ارتقاء صنعت توریسم خود یا تاریخی کردن اماکن و مناسبت‌ها، موقعیت‌های اقتصادی بهتری برای خود خلق نمایند. کشورهای فرانسه با بیش از ۸۰ میلیون نفر توریست خارجی، اسپانیا ۶۰ میلیون نفر، آمریکا ۵۵ میلیون نفر، چین ۵۲ میلیون نفر، ایتالیا ۴۶ میلیون نفر و باگذشت تجربه چند ساله با نگاهی تازه، بدنبال بازارهای جدید توریست و توریسم نوین هستند، آنها به خوبی می‌دانند که هر توریست به منزله ورود حداقل ۱۰۰۰ دلار به چرخه اقتصاد و اشتغال است برای مثال کشور ترکیه با حفظ میراث فرهنگی و محیط زیست و با اتکا بر روزنه‌های تاریخی و مکان‌های توریستی صنعت و اقتصاد خود را به پیش می‌برد. یکی از این جلوه‌ها آیین بزرگداشت ۱۰ روزه مولانا و شب عروس در شهر قونیه است که شاهد حضور ۵ هزار نفر در هر برنامه سماع می‌باشد.

برآوردهای "جامعه اکوتوریسم" (The Ecotourism Society: TES) نشان می‌دهد طبیعت‌گردان بسته به انگیزه خود، دو گروه سنی را شامل می‌شوند: گروهی که از طبیعت‌گردی به دنبال ماجراجویی، دیدار از سرزمین‌های بکر و نیز توریسم ورزشی هستند اغلب در مقطع سنی کمتر از ۴۰ سال بوده و بیشترین تعداد از این گروه در محدوده سنی ۱۹ تا ۳۵ سال قرار دارد. اما گروهی که با هدف لذت بردن از طبیعت و دیدار از حیات وحش و ... به اکوتوریسم می‌پردازند در محدوده سنی ۳۵ تا ۵۴ سال قرار دارند (باید توجه داشت که این بررسی، اکوتوریست‌های بین‌المللی را مدنظر دارد و طبیعت‌گردان در مقیاس ملی و محلی به‌طور کلی محدوده سنی وسیع‌تری را در برمی‌گیرند).

اکوتوریسم در ایران

مجموعه گسترده‌ای از منابع پراکنده ثبت نشده و در بسیاری موارد رو به قهقرا داشته‌های اکوتوریسم ایران را شکل می‌دهد. این داشته‌ها طیف متنوعی از

جذاب و تماشایی و مناطق بکر و دست نخورده می باشد.

بعبارتی دیگر گردشگری مبتنی بر طبیعت، مسافرت به منظور کسب لذت از نواحی طبیعی دست نخورده و مشاهده نزدیک حیات وحش گیاهی و جانوری می باشد، اما در مقابل، اکوتوریسم، نوعی گردشگری طبیعی با پیامد خفیف می باشد که در راستای پایداری گونه ها و زیستگاههای طبیعی هم به صورت مستقیم از طریق مشارکت در اقدامات و برنامه های حفاظتی و هم به طور غیر مستقیم از طریق ایجاد درآمد برای جوامع محلی و در نتیجه ایجاد انگیزه برای آنها در جهت حفاظت از میراثهای طبیعی فعالانه عمل می نماید.

در میان گزینه های مختلف نظام جهانی گردشگری، اکوتوریسم با اهداف والای آن یعنی حفاظت از محیط زیست، التزام به جوامع محلی و احترام به ویژگیهای فرهنگی جوامع میزبان از جمله گزینه های برنامه ریزی می باشد که دارای بیشترین سازگاری با مفهوم توسعه پایدار می باشد.

کارشناسان، اکوتوریسم را بهترین گزینه و راه حل برای حفظ طبیعت می دانند، چرا که اکوتوریسم با رعایت ضوابط و استانداردهای بین المللی از یک سو بستر بهره برداری مناسب از طبیعت را برای نسل حاضر فراهم می سازد و از سوی دیگر باعث افزایش آگاهی عمومی می گردد که نتیجه آن حفظ و نگهداری مناطق حفاظت شده برای نسل آتی است. اکوتوریسم مسئله ای است که باید به دقت مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گیرد. ولی آنچه که مهم است این است که اکوتوریسم به عنوان یک صنعت و یک منبع حفاظت از طبیعت که توأم با درآمدزایی می باشد مطرح گردد. بنابراین اعمال مدیریت صحیح و کارآمد مبتنی بر نگاه علمی و کارشناسی (به دور از سلیقه) و بهره گیری از تجربیات کشورهای مجرب علاوه بر ایفای نقش بزرگترین و بهترین سرمایه های ملی طبیعی و ایجاد زمینه های حفاظتی، تحقیقاتی و آموزشی در جهت جذب توریست و کسب درآمدهای ارزی بسیار بالا و شرایط آب و هوایی متغیر که نتیجه آن وجود هزاران گونه گیاهی مرتعی، دارویی، صنعتی

شهرهایی مانند اصفهان، شیراز، شهر سوخته کاشان و جاذبه های طبیعی در نقاط مختلف کشور مانند شمال و غرب با فضاهای سبز بکر و طبیعی یا ایجاد شده به صورت مصنوعی و حتی کویرهای بکرو زیبای مرکزی (تور صحرا از جاذبه های توریستی در دبی می باشد.) از جاذبه های توریستی کشور محسوب می شوند.

به اذعان بسیاری از گردشگران و جهانگردان ایران سرزمین تقابلها و تضادها است. کشوری که می توان ۷۲ متر زیر سطح دریا بود و تا ۵۶۷۱ متر بالاتر از سطح دریا، بر فراز بلندترین قله اور آسیای غربی این سرزمین را زیر نظر گرفت. کشوری که می توان میزان بارندگی سالانه ای در حدود ۲۰۰۰ میلیمتر را در نواحی خزر و میزانی از همانرا به مقدار معادل صفر، در کویر مرکزی مشاهده نمود. می توان جنگلهای غنی و سرشار خزر را با دشتهای بزرگ کویری به یکجا داشت می توان به یک فصل اختلاف دمای معادل منهای ۳۵ درجه را تا بیش از مثبت ۴۵ درجه به یکجا و یک زمان تجربه نمود. کشوری که خود در چهارراه مهاجرتی در آسیا و بین شرق و غرب و شمال و جنوب واقع گردیده ... کشوری که کرانه کامل خلیج فارس را به طول بیش از ۱۶۰۰ کیلومتر و شمال را به طولی بیش از ۸۰۰ کیلومتر در اختیار دارد. کشوری که ۱۰ پارک ملی، ۵ اثر طبیعی ملی، ۲۶ پناهگاه زنده حیات وحش، ۴۷ منطقه حفاظت شده، بیش از ۷۰۰۰ گونه گیاهی با اقلیت ۲۰ درصد بومی آن، بیش از ۵۰۰ گونه از پرندگان با اقلیتی کمی بیش از ۰۲ درصد، در حدود ۳۲۵ گونه آبزی را در جنوب و ۹۳ درصد ذخیره ماهیان خاویاری جهان را در شمال، بیش از ۱۴۸ گونه جانوری شاخه پستانداران را با اقلیتی بومی و ۱۵ درصدی و ظرفیتهای بی نهایت و جاذبه های طبیعی و هر آنچه در مفهوم اکوتوریسم می گنجد.

نتیجه گیری:

گردشگری مبتنی بر طبیعت، بخش به سرعت رشد یابندهای در نظام بازار جهانی گردشگری می باشد. مکانهای هدف این نوع از گردشگری، عمدتاً پارکهای ملی، ذخیره گاههای حیات وحش، سیماهای طبیعی

7- <http://www.aftab.ir/business/tourism/ecotourism/zone>

8- <http://www.aftab.ir/business/tourism/ecotourism/zone/index2.php>

9- <http://www.ecotourism.org>

10- <http://www.travelbiz.com.au/articles/14/0c010614.asp>. References IHEI, 2002. xxxi MORI, Package Holidays, MORI, September 2002. xxxii "The Power of Socially Conscious Tourists," referencing the USA Geo-tourism Survey,

11- <http://www.fairtourismsa.org.za/fairtrade/index.html>. xxxiii "The Power of Socially Conscious Tourists," referencing the Switzerland Travel Writers and Journalism Club,

12- <http://www.fairtourismsa.org.za/fairtrade/index.html>. xxxiv Costas Christ. "Ecotourism is Transforming the Travel Industry." Maine Center for Economic Policy. June 24, 2005,

13- http://www.mecep.org/MeChoices05/ch_06242005.htm. xxxv Herbert Hamele, Ecotrans, Germany, 2004.

14- xxxvi Zoe Chafe, "Interest in Responsible Travel Grows, Vital Signs 2005 (The Worldwatch Institute,.) p 101.

15- <http://www.Unwto.org/tourism/highlights> 2007 Edition.

16-WTO Newsletter (1998). Ecotourism, Now One-Fifth of Market. January/February. <http://www.worldtourism.org/omt/newslett/janfeb98/ecotour.htm>

17- WTO (2000) WTO news. 2nd quarter 2000 Issue 2, WTO, Madrid, Spain.

و صدها گونه جانوری متنوع که بعضاً منحصر بفرد در سطح جهان بوده اند می باشیم. در یک جمله ایران جهانی است با وسعتی کوچکتر، متاسفانه و علیرغم داشتن موهبت‌های الهی و تمدنی کهن، ملیتی اصیل و مکتبی سالم و سرآمد و کامل تا کنون موفق به بهره‌برداری معقول از منابع موجود نشده‌ایم. با توجه به موجود بودن این مکانهای زیبا (انواع فضاهای سبز) در نقاط مختلف کشور پهناورمان و لزوم توجه به سیاستهای دولت مبنی بر ارائه طرحهای اشتغالزا و همینطور اهمیت صنعت توریسم از لحاظ اشتغالزایی و اقتصادی و درآمد ناشی از ورود توریست در کشور به جهت دیدن چنین مکانهایی، اهمیت دادن به فضاهای سبز و زیبا سازی آن و بهبود یا ایجاد امکانات مناسب توریستها در آن مکان باید مد نظر مسؤلان محترم فضای سبز کشور قرار گیرد تا یکی از قدمهای مثبت برای جذب توریست در این بخش صورت گیرد.

منابع و مراجع :

۱- میرسنجری، میرمهرداد، راهبرد اکوتوریسم بر پایه توسعه پایدار، مجله جنگل و مرتع، دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران، شماره ۷۱

۲- بی نام. توسعه گردشگری یا توسعه فرهنگ گردشگری، سرمقاله، مجله جنگل و مرتع، دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران، شماره ۷۱

۳- نوروزی، جابر، اکوتوریسم، درمان دردهای صنعت گردشگری ایران، روزنامه جام جم، سال هفتم، ۱۳۸۵

۴- بابایی همتی، روشن، اکوتوریسم، استراتژی تحول اقتصادی در ماسوله، روزنامه جام جم، سال پنجم، شماره ۱۳۷۱، ۱۳۸۳

5- Ecotourism, CAB International, Wallingford, UK. Citing Ecotrends 1999, Tourism Queensland, March, quoting a survey commissioned by the Environmental Tourism Department of Tourism Queensland.

6- Honey, M. , Rome, A. (2000) Ecotourism and Sustainable Tourism Certification: Part 1: Where are We Today?; Part 2:Case

Increasing of Ecotorist attraction by improving and extending of landscapes and Green space (urban, natural and national parks, promenades ...)

Abstract:

The World Tourism Organization (WTO) estimates that international tourist arrivals are predicted to grow by an average 4. 1% a year over the next two decades, surpassing a total of one billion international travelers by the year 2010 and reaching 1. 6 billion by the year 2020 . Tourism is the world's largest employer, generating, directly and indirectly, nearly 200 million jobs or some 10% of the jobs globally. Ecotourism is a nature based form of specialty travel defined by The International Ecotourism Society (TIES) as “responsible travel to natural areas which conserves the environment and sustains the well-being of local people. Recent information showed

that most of this section is related to ecotourism travelers that will have grown 10-30 % in future. It is predicted that until next decade the number of ecotourism will have been over 20 % and even ۵۰% of total tourist travels. The existence of individual natural resources, local and national parks, forests, green spaces and landscapes, different climate, temperature and rainfall ...is the best situation for development of ecotourism industry in Iran. Important case that to reach it, on the basis of world standard and scientific ways, Not only can improve the natural resources quality and their ruin prevention, but also affect on local and national economical, cultural and social development that are inseparable in related to them.

Key words:

ecotourism , green space,
landscape, economic, tourism
industry

